

SESTALA SE JE OBČINSKA KONFERENCA SZDL

Kritično do razreševanja problemov

Po uvodni informaciji člana izvršnega sveta in predsednika občinskega komiteja za gospodarstvo in planiranje Staneta Droljca o poslovanju OZD v letu 1984 in prvih mesecih tekočega leta ter o osnutku dogovora o temeljnih občinskega srednjeročnega plana je stekla razprava. Prav je, da omenimo razpravo Jožeta Škete, ki je uvodno informacijo pravzaprav dopolnil. Opozoril je na vzdušje, ki ob nič kaj razveseljivih podatkih gospodarjenja prav tako ni spodbujajoče. Označujejo ga napetost in nestrpnost ob ekonomskih težavah, priča pa smo tudi pojavom nesamoupravnega delovanja.

Tudi Julij Planinc je dejal, da z rezultati ne smemo in ne moremo biti zadovoljni, več pozornosti pa moramo nameniti tudi problemu, ki se kažejo in so prisotni v krajevnih skupnostih. Prav na nezadovoljstvo občanov ob prepočasnem razreševanju v nekaterih krajevnih skupnostih že kar perečih problemov je opozorilo več delegatov. Poudarili so, da je potrebno to vprašanje skupaj z razvojnimi možnostmi obravnavati enovito v skladu z razvojnimi opredelitvami, ki morajo v dokumentih družbenopolitičnih skupnosti smeješi in enakovrednejši razvoj zagotavljati prav na južnem delu mesta. Zavedati se moramo, so dejali, da že pričenjamo s pripravi na volitve, zato je potrebno ljudem jasno povedati kaj smo razrešili in kakšen bo nadaljnji razvoj. Sicer pa je predsednik Franc Krumberger po-

vedal, da bo najkasneje v mesecu juniju opravljen sklic konference, ki bo v celoti namenjena pripravi na volitve. Jože Zakonjšek iz KS Milan Česnik je ob pripravi planskih dokumentov opozoril na vrsto metodoloških pomanjklivosti, po njegovem pa bi veljalo te dokumente tudi opremiti s številčnimi prikazi. Ponovno je bila v razpravi izpostavljena tudi (ne)odgovornost temeljnih nosilcev planiranja, saj pravzaprav še vedno ni zaslediti priprav pogumnejših in ambicioznejših realnih planov. Razvoj bo treba usmerjati policentrično tudi v občini, saj bo le na tak način zagotovljen enakovrednejši standard v izvenmestnih krajevnih skupnostih. Omeniti velja tudi razpravo delegatov iz Roba. Podružnično šolo v Kravji peči želijo zaradi dotrajanosti obnoviti. V ta namen so zbrali krajanji sami 23 starih milijonov, občinska izobraževalna skupnost pa 17 milijonov – za to so nakupili material, pripravljeni so zavijati rokave, žal pa manjka še vedno del sredstev, ki pa jih v dani situaciji ne more nihče zagotoviti. Sam objekt pa bi bil lahko namenjen tudi za šolo v naravi, saj okolje nudi vse možnosti. Upravičeno so vprašali, in kako naj družbeno akcijo zastavijo naprej!

Konferenca je brez pripomb sprejela predlog za podelitev 40 srebrnih znakov OF v tekočem letu, po obravnavi pa tudi poročilo o finančnem poslovanju OK SZDL in glasila Naša komuna za leto 1984 ter finančni načrt za leto 1985.

Anton Mačku – Prvomajska nagrada

Med tridesetimi delavci iz vse naše države, ki so za izjemne dosežke pri povečevanju produktivnosti, tehničnem napredku in inovacijah prejeli letošnje nagrade dela, so štirje iz Slovenije – in eden tudi iz naše občine. Prvomajsko nagrado dela je dobil Anton Maček, tehnik v Avtomontažnem tozdu Tovarna grelnih naprav. V Avtomontaži dela že 25 let, pri svojem inovacijskem delu in iskanju tehničnih rešitev pa se je posvetil predvsem tehnični varjenosti. Na tem področju so v tem našem Avtomontažnem tozdu dosegli že velik napredek in v marsičem tudi po zaslugi Antona Mačka. Našega letošnjega prvomaj-

skega nagrajenca dela smo želeli bralcem predstaviti že v tej številki, vendar je bil službeno odsoten in ga zato nismo mogli povabiti na razgovor. Tako bomo pogovor z nagrajencem objavili v naslednji številki, ko se nam bo Anton Maček predstavil kot delavec, inovator, aktiven član krajevnih samouprave in kot človek, poln načrtov in volje do dela tako v »službenem« kot zasebnem življenju.

Seveda pa mu v prvi vrsti za visoko priznanje že zdaj vsi iskreno čestitamo in seveda želimo tudi veliko uspehov pri nadaljnjem delu in razvoju dejavnosti.

Z LETNE SKUPŠČINE OBČINSKE BORČEVSKÉ ORGANIZACIJE

»Borci odločno zavračamo sleherne negativne tendence«

S skoraj devetdesetodstotno udeležbo so se delegati borčevskih organizacij zbrali v zadnjih dneh aprila na svoji letni skupščini. Med gosti, ki so se skupščine udeležili so bili tudi predstavniki borčevskih organizacij sosednjih občin in Ljubljane, borci za severno mejo ter družbenopolitičnega življenja občine.

Uvodno besedo je podal predsednik Emil Dolžič, ki je poudaril predvsem ključna torišča delovanja članov ZZZB NOV v družbenopolitičnem in delegatskem življenju naše družbenopolitične skupnosti, opozoril na problematiko socialnega zdravstvenega varstva borcev ter na slabše materialno stanje borcev upokojevcev, še posebej pa je izpostavil odločnost borčevskega članstva za dosledno uresničevanje naporov in ukrepov za doseganje ekonomske stabilizacije, za odpravljanje vseh oblik nepravilnosti in pojavov, ki rušijo naša družbena prizadevanja, še posebno skrb pa bodo borci namenili ohranjanju pridobitve NOV in socialistične revolucije, kar najodločneje pa se bodo zoperstavili vsem in vsakomur, ki skuša razvrednotiti dogodke iz NOV.

Član predsedstva občinskega odbora ZZZB NOV Alojz Škufca pa je nato podal izčrpano informacijo o nekaterih elementih mednarodnih vojaško političnih razmer v luči vpliva na varnost naše dežele.

In predno prevzamemo misli razpravljalcev, velja zapisati nekaj odlomkov iz poročila o delu borčevske organizacije v minulem letu. Naša občinska organizacija šteje (podatek iz letošnjega aprila) 3.654 članov. Od tega je 780 borcev s priznanim dvojno dobo od leta 1941, 259 vojaških vojni invalidov ter 337 družinskih invalidov. Člani se povezujejo v 35 krajevnih združenjih borcev NOV, v 6 združenjih vojaških invalidov, 9 aktivnih ZZZB NOV ter 12 sekcijah VVI pri ZZZB NOV. Iz ankete, ki so jo izpolnile organizacije je razvidno, da veliko borcev aktivno sodeluje v družbenopolitičnem življenju občine, kraja in mesta. Bežen izračun pokaže, da je polno aktiven domala vsak šesti član ZZZB NOV v naši občini. Ob tem je potrebno navesti še podatek, da je povprečna starost 69 let. Mnogi borci so tudi v minulem obdobju v sredinah, kjer delujejo prizadeto razpravljali o vseh problemih našega življenja. Pri tem so se posebej kritizirali na odstopanja od zastavljenih ciljev in energično zahtevali, da se določeni problemi energično rešujejo ter odpravijo vsi negativni pojavi, ki vplivajo na naš razvoj. Borci smo zainteresirani, tako so napisali v poročilu, da se odpravljajo napake, tako v federaciji, republikah, občinah in krajevni skupnosti. Zlasti pa poudarjamo, da je potrebno vsakogar, ne glede na mesto, ki ga zaseda poklicati na zagovor za vse nepravilne ali neizvršene odločitve.

Ob tem naj zapišemo, da so v tem obdobju poleg

predsedstva kot operativnega organa, aktivno delovale tudi vse komisije.

Franci Sterle, ki se je prijavil k razpravi, je spregovoril o delovanju, grozodejstvih in žrtvah bele garde. Menil je, da smo premalo storili, da bi to narodno izdajstvo prikazali mladim. Pisanje o NOB je nujno potrebno – vendar objektivno, ob tem pa je treba čimprej pristopiti k ustanovitvi društva zgodovinarjev NOB. Marija Legan – kot predsednica socialnozdravstvene komisije je k poročilu posredovala še nekaj dopolnilnih podatkov. Mimgrede naj zapišemo, da je prav ta komisija opravila zahtevno delo še posebej sprico dejstva, da se v zadnjem času močno znižuje življenjski standard mnogih borcev. Matija Pečenik je med drugim spregovoril o že kar zaskrbljujočem stanju nekaterih borcev – kmetov, ki v starosti ostajajo sami in bolni. Zavzel se je za bolj organizirano družbeno skrb, saj le-ti člani ne morejo biti odvisni zgolj od dobre volje sosedov in krajevnih organizacij ZZZB NOV. O podobni problematiki je v imenu vojaških vojni invalidov spregovorila tudi Franja Bon, ki je še posebej opozorila, da bi se število poverjenikov, ki spremljajo zdravstveno stanje članov moralo povečati, več pomoči pa pričakujejo tudi od aktivistov Rdečega križa. Pomembno je zaznati problematiko, saj potem lahko pravočasno in učinkovito ukrepamo. Janez Bartič je bil mnenja, da je v samo poročilo potrebno vnesti tudi izgradnjo tako pomembnega spomenika kot je Pot spominov in tovarštva. O delu krajevnih odborov in o postopkih za podeljevanje državnih odlikovanj je razpravljajl Janez Rešek. Rado Stepišnik pa je govoril o skrbi za borce, ki jesen svojega življenja preživljajo v domovih za ostarele. Drago Šumak je opozoril na oblike koriščenja oddiha, več pozornosti pa bi ob tem morali nameniti tudi tistim članom, ki potrebujejo spremljevalca. Odločno se je zavzel za odgovornejšo politiko uredništva sredstev javnega obveščanja, saj se zdi, da nekateri njihovo funkcijo preveč izrabljajo v tendenciozne namene. Prizadeta pa je bila razprava Poldke Runger, ko se je prav tako odločno zoperstavila načinom publiciranja »spravstva« v mladinskem tisku. Kot žrtve bele garde se čutim globoko prizadeto ob enostranskem objavljanju naše zgodovine, smatram, da moramo na vse te pojave odgovoriti z veliko mero odgovornosti.

Skupščino so pozdravili Julij Planinc v imenu družbenopolitičnih organizacij, Darja Erhatič v imenu OK ZSMS (poudarila je pomen še globljega sodelovanja med mladinci in borci), Adolf Dimnik v imenu domicilnih enot, Peter Dolenc v imenu prisotnih občinskih organizacij ZZZB NOV ter Franc Koritnik v imenu republiške zveze prostovoljcev za severno mejo.

Na podlagi poročila, razprave ter programskih usmeritev pa bo predsedstvo oblikovalo sklepe skupščine.

ZAKAJ TAKO!

(Ne) nagrajevanje pedagoških delavcev svari!

Sedem stališč odnosno sklepov sta predsedstvi občinskega sindikalnega sveta in komiteja ZKS sprejeli 17. aprila v zvezi z reševanjem družbenoekonomskega položaja delavcev v vzgoji in izobraževanju.

Na skupno sejo obeh predsedstev je bila namreč uvrščena obravnavana družbenoekonomskega položaja delavcev v vzgoji in izobraževanju. To, da so razmere na tem področju vse prej kot »rožnate« ni bilo pravzaprav nič novega, saj so občinske družbenopolitične organizacije že vrsto let opozarjale odgovorne dejavnike v mestu in republikah na nenehno slabšanje družbenoekonomskega položaja delavcev v nekaterih družbenih dejavnostih, vendar se ti niso dovolj odgovorno odzivali na opozorila.

Čemu potem obravnava? Razlog je bil pravzaprav v pristopu k razreševanju te problematike – saj sta bila mestnemu sindikalnemu svetu (ob tem pa še vrsti drugim institucijam) poslana pismo in zapisnik s sestanka predsednikov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata šol usmerjenega izobraževanja. O tem sestanku občinski sindikalni svet ni bil informiran, pa tudi sicer je tak način in postopek, ki se ga je poslužila OO ZS Srednje šole za računalništvo, kjer je bil sestanek v nasprotju z zakonom o združenem delu in statutom Zveze sindikatov Slovenije. Predsedstvi zato smatrata, da je povsem nedopustno in neodgovorno, da se prične pristopiti k reševanju problematike šole tedaj, ko vznikajo v posameznih samoupravnih sredinah pojavi nesamoupravnega ravnanja delavcev v obliki protestov, peticij, saj se v tem izničuje vloga družbenopolitičnih organizacij, zlasti še sindikata v njegovi funkciji varstva samoupravnih pravic delavcev.

Zahteve, ki so jih delavci srednjega usmerjenega izobraževanja posredovali v zvezi s takojšnjim pristopom k reševanju družbenoekonomskega položaja delavcev zaposlenih v tej dejavnosti so upravičene ter jih predsedstvi podpirata. V sami razpravi pa tudi v stališčih je jasno in glasno izzvenelo, da predvideno reševanje te problematike v usmerjenem in osnovnem šolstvu (korekcije OD za 4,7 oziroma 2 odstotka na osnovo OD iz leta 1984) ni sprejemljiva, saj takšna rešitev ne zagotavlja

ustreznega pristopa k odpravljanju nevzdržnih razlik med OD učiteljev na različnih šolah, prav tako pa tudi ne zagotavlja sistemskega razreševanja. Do teh razlik v nagrajevanju med šolstvom in npr. združenim delom je prišlo zaradi zaostajanja rasti OD za 20 oziroma 10 odstotkov od rasti OD v združenem delu. Takšne so bile namreč opredelitve v resolucijah za pretekli dve leti. Razlike v nagrajevanju postajajo nevzdržne in povzročajo pravzaprav že pravo socialno diferenciacijo, je bilo v razpravi večkrat poudarjeno. Družbeno nesprejemljivo postaja dejstvo, da npr. učitelj po 35 letih odhaja v pokoj s pokojnino, ki omogoča zgolj zivotarjenje in ne zadošča za npr. oskrbnino v Domu starejših občanov. Ob takšnem nagrajevanju se upravičeno postavlja bojazen o kvaliteti dela pedagoškega kadra in njihovem odnosu do učencev oziroma dijakov. Nezadovoljen učitelj ni in ne more biti dober učitelj.

Ni zgolj slučaj, da sta zato obe predsedstvi zahtevali, da odgovorni dejavniki – mestna in izobraževalna skupnost – predstavita delavcem vzgoje in izobraževanja celovit sistem svobodne menjave dela z opredelitvijo virov in obsegom sredstev po namenih njihove uporabe ter ga objavijo v prvi številki Prosvetnega delavca.

Obe predsedstvi sta tudi soglašali s predlogom občinskega izvršnega sveta, da mestna izobraževalna skupnost v sodelovanju z Zavodom za šolstvo (Enota Ljubljana) ter komitejem za družbene dejavnosti mestne skupščine izdela analizo vseh šol v Ljubljani zlasti z vidika kriterijev, ki lahko vplivajo na pogoje delovanja posamezne šole. Treba je namreč ugotoviti razlike v delitvi dohodka, ali ti izvirajo iz objektivnih pogojev gospodarjenja ali iz slabe organizacije dela in poslovanja. Zatorej je nujno razlike strokovno ovrednotiti, jih odpraviti in hkrati pričeti s postopnim izenačevanjem OD učiteljev. Analiza naj se do 15. maja pripravi skupaj s predlaganimi rešitvami.

Še posebej pa je bilo poudarjeno opozorilo odgovornim dejavnikom, da lahko sleherno zavračanje celotnega postopka k razreševanju obravnavane problematike povzroči ne le take ali podobne ekcesne pojave, marveč tudi nepopravljivo politično škodo.

BILI SO MED NAMI

Anton Jarc



Le dan pred vsakoletnim srečanjem spomeničarjev naše občine smo izvedeli žalostno vest, da je umrl Anton Jarc.

dosegel je visoko starost 94 let toda kljub temu je vse do konca ostal zvest svojim načelom in izročilu revolucije.

Rojen je bil konec prejšnjega stoletja in lahko ga imenujemo kot borca časa. Bil je aktiven udeleženec oktobrske in madžarske revolucije.

Po revoluciji na Madžarskem, od koder se je vrnil že leta 1923 je deloval pri širjenju naprednih idej in naprednem delavskem gibanju. Na njegovem domu je že takrat delovala ilegalna partijska tiskarna, zaradi katere je bil leta 1930 aretiran in obsojen na triletno robijo v Sremski Mitrovici. Leta 1941 pa je bil interniran skupaj z mnogimi slovenskimi komunisti v Ivanjico.

Takoj po kapitulaciji Jugoslavije je s svojim delom, začetim že ob pričetku revolucionarnih vrenj tega stoletja le še nadaljeval. Aktivno je zbiral orožje in ob ustanovitvi OF pričel z organiziranim delom v NOB.

V partizanske vrste je stopil maja 1942. Opravljajl je težke in odgovorne funkcije. Bil je komisar in komandir čete v Serčerjevi brigadi ter komandant bataljona. Takrat jih je imel že krepko čez petdeset, toda ljub temu je bil vzor vsem mlajšim borcem, saj je bil hraber borec in dober starešina.

Njegova aktivnost po vojni ni bila nič manjša. Vse do upokojitve je ostal v JLA v činu kapetana. Bil je vzoren in deloven družbenopolitičen delavec. Bil je član občinskega komiteja ter dolgo let sekretar OO ZK. V zadnjih letih svojega življenja pa se je v celoti posvetil delu v Rdečem križu.

Bil je nosilec partizanske spomenice 1941. Za svoje veliko delo je prejel Orden hrabrosti s srebrnimi žarki, Orden zaslug za narod tretje stopnje, Orden bratstva in enotnosti, Odlikovanje OF Slovenije, Srebrno značko OF, Red dela z rdečo zastavo in Red partizanske zvezde s puškami. Slava njegovemu spominu!

Polonca Jevc



Smrt je brezobzirno iztrgala iz vrst spomeničarjev in prekaljenih borcev še eno tovarišico, Polonco Jevc. Njen odhod po hudi in dolgi boleznini bo predstavljal nenadomestljivo vrzel, katere ne bo mogoče zapolniti.

Rojena je bila leta 1916 v Velikem Osolniku. Škuljeva družina je bila številna in kmečka. Že v rani mladosti je prišla v Ljubljano in se zaposlila kot delavka. Srečala se je z velikimi tegobami preprostega in pridnega človeka.

Že leta 1936 je postala član delavsko kulturnega društva Vzajemnost na Barju. Preko društva je njena usmerjenost postala le še bolj napredna, zato ni čudno, da se je že leta 1941 priključila NOB in istega leta postala tudi član KP. Njeno delo je bilo na terenu. Prevzemala je odgovorne in težke funkcije. Vzdrževala je vezo med terenom in mestom in terenom ter partizanskimi odredi. Skrbeti je morala za brezhiben transport ilegalne literature, tehničnega in sanitetnega materiala. Z ilegalnim imenom Nada se je predajala in prebivala na terenu vse do osvoboditve domovine.

Njeno delo po vojni je bilo odgovorno. Predajala se je članstvu OO ZZZB NOV, saj je bila do zadnjega članica Komisije za posebno dobo.

Nosilka partizanske spomenice je za svoje delo prejela več vidnejših odlikovanj, Orden za hrabrost, Orden zaslug za narod in Orden bratstva in enotnosti.

Slava ji!